ISSN 2336-3193
Short News DOI: 10.2478/cszma-2026-0006

Acta Mus. Siles. Sci. Natur., 75: 56–82, 2026
Published: online July 2026, print July 2026

Zajímavé mykologické nálezy ze severní Moravy a Slezska IV.

Jiří Kocián, Filip Fuljer, Daniel Dvořák, Jan Merta, Martin Šamaj, David Hlisnikovský, Petr Pohanka & Daniel Stużyński

Interesting mycological records from northern Moravia and Silesia IV. – Acta Mus. Siles. Sci. Natur. 75: 56–82, 2026.

Abstract: The fourth volume of the series 'Interesting mycological records from northern Moravia and Silesia' presents some noteworthy records of fungi from the region, namely *Clavaria fumosa, Cuphophyllus flavipes, C. fornicatus, C. russocoriaceus, Gliophorus irrigatus*, *G. laetus, Hygrocybe punicea, Neohygrocybe ingrata, N. nitrata, N. ovina, Porpolomopsis calyptriformis, Pseudotricholoma metapodium* and *Trichoglossum hirsutum*.

Keywords: mycological records, fungi, Moravia, Silesia, Czech Republic

Úvod

Ve čtvrtém dílu *Zajímavých mykologických nálezů ze severní Moravy a Slezska* přináší osm autorů nálezy nových lokalit třinácti pozoruhodných druhů hub.

Metodika

Vymezení zájmové oblasti je dáno hranicemi bývalého Severomoravského kraje (okresy Bruntál, Frýdek-Místek, Jeseník, Karviná, Nový Jičín, Olomouc, Opava, Ostrava-město, Přerov, Šumperk a Vsetín) s přihlédnutím k blízkému okolí. Zařazeny jsou nálezy ohrožených či jinak významných nebo zajímavých taxonů makromycetů, tedy hub s nápadnými a okem dobře postřehnutelnými plodnicemi nebo stromaty, tj. o velikosti nejméně 0,2 cm. Taxonomické pojetí a nomenklatura se řídí databází Global Biodiversity Information Facility (GBIF 2026), případná kategorie ohrožení je uvedena dle aktuálního Červeného seznamu hub (makromycetů) České republiky (Zíbarová et al. 2024a) a kategorie ochrany podle vyhlášky č. 395/1992 Sb., v platném znění. Lokalizace mají jednotný formát: „sídlo (okres): místo, ekosystém, substrát/dřeviny, vzdálenost od orientačního bodu, GPS souřadnice, kvantifikace (datum, nálezce, *kdo nález určil [jen pokud se liší od nálezce]*, *kdo nález revidoval*, *místo uložení exsikátové položky*)", přičemž podtržené položky jsou povinné, ty napsané kurzívou se uvádějí pouze, pokud se daného nálezu týkají, a obyčejným písmem jsou položky volitelné. Jednotlivé lokality jsou řazeny od severu k jihu. Souřadnice jsou zapsány v souřadnicovém systému WGS-84 a byly odečteny z GPS přístrojů nebo z mapového podkladu Mapy.com [online]. Nálezy doložené exsikátovými položkami jsou označeny zkratkou „fung." (= fungarium) společně s mezinárodními akronymy veřejných sbírek hub dle aktuálního seznamu Index herbariorum (Thiers 2026). Doklady v soukromých sbírkách jsou označeny rovněž zkratkou „fung." společně se jménem jejího vlastníka. Je možné doplnit i evidenční označení položky. Pokud nebyl pořízen exsikátový doklad, jsou nálezy označeny zkratkou „not." (= notavit). Při zpracování některých příspěvků byly využity veřejně dostupné informace elektronických databází, konkrétně Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP; AOPK ČR 2026). Pokud byl z databáze využit zpravidla jen jeden nebo dva zdroje k citaci výskytu na konkrétních lokalitách, jsou citovány tyto konkrétní zdroje. Pokud bylo z databáze citováno rozšíření ve větším geografickém celku založené na zpravidla třech a více primárních zdrojích, je citována databáze jako celek.

V tomto čísle jsou publikovány nálezy CHEGD hub (tj. z ekologické skupiny „lučních" makromycetů, blíže viz např. Zíbarová et al. 2024b), z nichž mnohé rostou na stejných lokalitách. Pro přehlednost jsou tedy lokality, z nichž je publikováno více druhů, popsány samostatně před Přehledem nálezů. Souřadnice jsou uvedeny zhruba jako centroidy lokalit.

sciendo

Orientační lokalizace nálezů

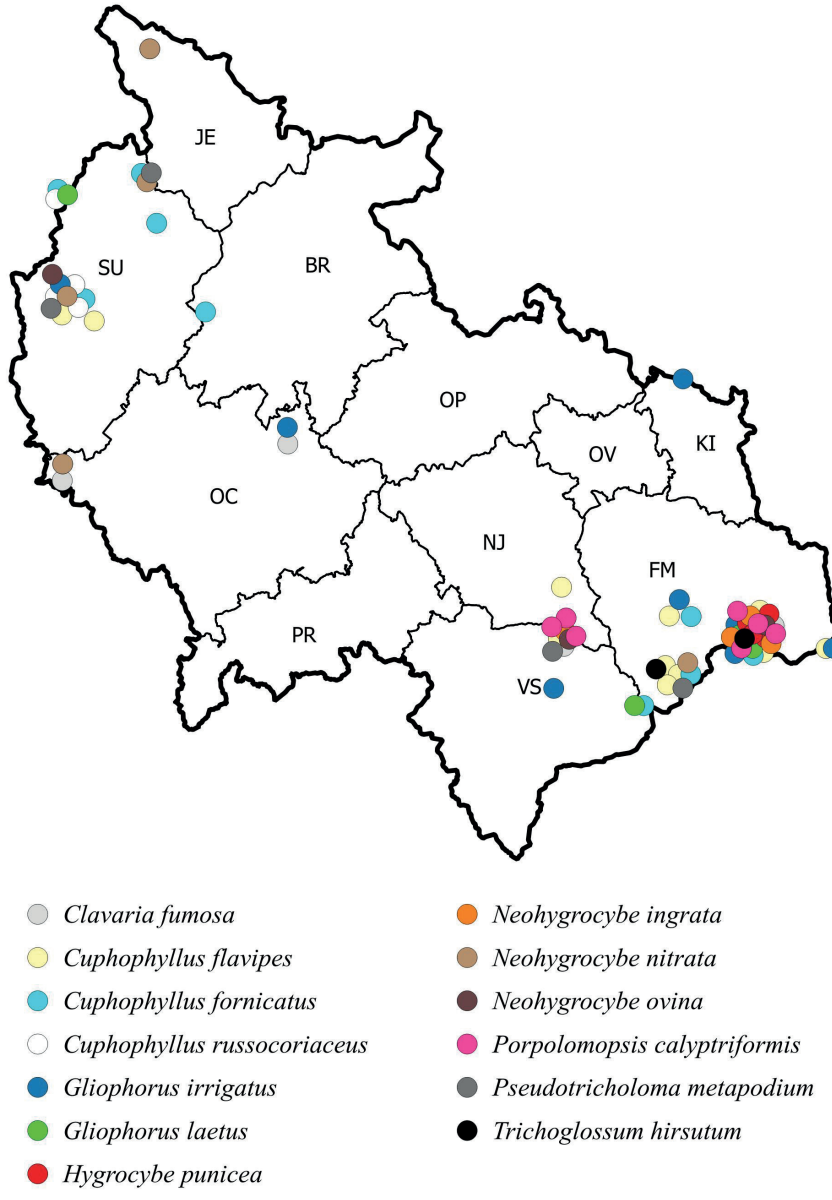

Obr. 1: Orientační lokalizace zajímavých mykologických nálezů ze severní Moravy a Slezska IV. Zkratky názvů okresů: BR – Bruntál, FM – Frýdek-Místek, JE – Jeseník, KI – Karviná, NJ – Nový Jičín, OC – Olomouc, OP – Opava, OV – Ostrava-město, PR – Přerov, SU – Šumperk, VS – Vsetín.
Fig. 1: Indicative localisation of interesting mycological records from northern Moravia and Silesia IV. Abbreviations of district names: BR – Bruntál, FM – Frýdek-Místek, JE – Jeseník, KI – Karviná, NJ – Nový Jičín, OC – Olomouc, OP – Opava, OV– Ostrava-město, PR – Přerov, SU – Šumperk, VS – Vsetín.

Přehled lokalit, z nichž je publikováno více druhů

- Javorník (okres Jeseník): jižní část zámeckého parku, 50°23'12"N, 16°59'56"E. Lokalita byla prozkoumána 13. 10. 2008 D. Dvořákem a 20. 10. 2013 v rámci Setkání mladých mykologů.

Níže publikované druhy: ***Gliophorus irrigatus, Neohygrocybe nitrata***

Zámecký park v Javorníku se zdá být z hlediska výskytu CHEGD druhů perspektivní, konkrétně jižní část okolo turistického chodníku směrem k Jánskému vrchu, kde bylo během dvou jednotlivých návštěv nalezeno jedenáct druhů voskovek – vedle výše zmíněných dále *G. psittacinus*, *Hygrocybe ceracea, H. chlorophana* (NT), *H. coccinea* (NT), *H. conica, H. mucronella* (DD), *H. quieta* (VU), *Cuphophyllus pratensis, C. virgineus* a také další luční druhy – *Clavulinopsis laeticolor* (DD) a *Dermoloma pseudocuneifolium* (EN).

Daniel Dvořák

- Ostružná (okres Jeseník): záp. úbočí vrchu Stráž, sečená louka, 50°11'13"N, 17°02'07"E. Lokalita byla prozkoumána 27. 9. 2014 a 25. 10. 2020 D. Dvořákem.

Níže publikované druhy: ***Cuphophyllus fornicatus, Neohygrocybe nitrata, Pseudotricholoma metapodium***

Lokalita byla navštívena pouze dvakrát (2014 a 2020), a jedná se tedy o víceméně náhodné nálezy. Kromě výše uvedených zde byly zaznamenány další CHEGD druhy – *Cuphophyllus pratensis, C. virgineus*, *H. ceracea*, *H. chlorophana* (NT), *Hygrocybe coccinea* (NT), *H. conica*, *H. glutinipes* (DD) a neurčený jazourek (*Geoglossum* sp.). Většina zmíněných druhů byla zaznamenána již mimo hranice přilehlé PR Stráž-Skalka, která chrání cenné porosty smilkových trávníků a fragmentů vápnomilné vegetace včetně několika druhů orchidejí.

Daniel Dvořák

- Olšany (okres Šumperk): Krajina, sečená louka, 49°58'24"N, 16°51'19"E. Lokalita byla prozkoumána v období 15. 10. 2023 – 16. 11. 2025 J. Mertou.

Níže publikované druhy: ***Cuphophyllus flavipes, Cuphophyllus russocoriaceus, Gliophorus irrigatus, Neohygrocybe nitrata, Neohygrocybe ovina, Pseudotricholoma metapodium***

Dosud nezdokumentovaná lokalita. Jedná se o dva pásy asi 20 m × 180 m oddělené řadami stromů na horním okraji větší louky pokrývající jihovýchodní úbočí kopce. Zatímco v nižších částech nebyly zaznamenány CHEGD druhy (až na *Cuphophyllus virgineus* a *Hygrocybe conica*), zmíněné pásy se ukázaly být nečekaně bohatým nalezištěm. Kromě výše uvedených se podařilo najít osm dalších druhů voskovek: *Cuphophyllus pratensis*, *C. virgineus*, *Gliophorus psittacinus*, *Hygrocybe ceracea*, *H. chlorophana* (NT), *H. coccinea* (NT), *H. conica* a *H. mucronella* (DD). Mimo voskovky byly na lokalitě z dalších lučních hub, vedle výše uvedené *Pseudotricholoma metapodium*, dále objeveny *Clavaria fragilis*, *Clavulinopsis corniculata*, blíže neurčená žlutá kyjovečka (*Clavulinopsis sp.*) a několik druhů závojenek (Entoloma spp.). V sušším okraji rostla Lepiota oreadiformis.

Jan Merta

- Ruda nad Moravou (okres Šumperk): Blýskač, sečená louka, 49°58'18"N, 16°52'43"E. Lokalita byla prozkoumána v období 5. 11. 2023 – 21. 12. 2025 J. Mertou.

Níže publikované druhy: ***Cuphophyllus fornicatus, Cuphophyllus russocoriaceus***
Lokalita na kopci Blýskač v Rudě nad Moravou tvoří v užším smyslu část louky asi 100 m × 50 m na jihozápadním svahu v dolní části kopce, v širším smyslu pak zahrnuje i louky výše k sedlu mezi hlavním vrcholem kopcem a nižším sousedním vrcholem. V úžeji vymezené části lokality se vedle dvou výše uvedených podařilo najít 8 dalších druhů voskovek: *C. pratensis*, *C. virgineus*, *Gliophorus psittacinus*, *Hygrocybe ceracea*, *H. chlorophana* (NT), *H. coccinea* (NT), *H. conica* a *H. insipida* (NT), dále několik neurčených druhů závojenek (*Entoloma* spp.) a nějakou ze žlutých kyjoveček (*Clavulinopsis* sp.), v okolí pak ještě *Clavulinopsis corniculata*, *Hygrocybe acutoconica* a zejména vzácnější *Entoloma porphyrophaeum* (NT).

Jan Merta

- Moravský Beroun (okres Olomouc): Křížový vrch, pravidelně sečený park, 49°47'50"N, 17°26'17"E. Lokalita byla prozkoumána v období 7. 6. 2020 – 25. 4. 2026 P. Pohankou.

Níže publikované druhy: ***Clavaria fumosa, Gliophorus irrigatus***

Lokalita obecně bohatá na vzácnější travní druhy jako například *Clavaria fumosa* (EN), *Dermoloma magicum* (EN), *Helvella fibrosa* s. l. (DD), *Lyophyllum paelochroum* (DD), *Mycena floridula* či *Phaeolepiota aurea* (VU). Rostou zde rovněž i například některé další vzácné či relativně běžnější druhy voskovek, mezi něž patří *Cuphophyllus berkeleyi, C. pratensis, Hygrocybe acutoconica, H. conica, H. glutinipes* (DD), *H. chlorophana* (NT), *H. mucronella* (DD)*, H. subpapillata* (DD) či *Gliophorus psittacinus.*

Petr Pohanka

- Bouzov (okres Olomouc): Hrad Bouzov, pravidelně sečený park v blízkosti hradu, 49°42'10"N, 16°53'18"E. Lokalita byla prozkoumána 12. 7. 2020 M. Zajacem.

Níže publikované druhy: ***Clavaria fumosa, Gliophorus irrigatus, Neohygrocybe nitrata***

Pravidelně sečený park, ve kterém bylo nalezeno celkem šest lučních druhů, vedle výše uvedených také např. *Hygrocybe citrinovirens* (DD).

Filip Fuljer

- Krásná (okres Frýdek-Místek): Řepčonka, polopřirozená sečená mezofilní louka, 49°33'05"N, 18°29'12"E. Lokalita byla prozkoumána v období 6. 10. 2022 – 11. 10. 2025 F. Fuljerem a M. Zajacem.

Níže publikované druhy: ***Cuphophyllus flavipes, Cuphophyllus fornicatus, Gliophorus irrigatus***

Lokalita bohatá na luční mykobiotu je rozdělena na dvě části místní silniční komunikací. Luční část pod cestou je sečená ručně, zatímco ta ve svahu nad cestou je taktéž kosena, a to jak těžkou mechanizací, tak ručně. Obě části jsou mezofilní. Místa v blízkosti cesty jsou ovlivněna vyhrnutým štěrkem a objevují se zde mnohé vzácné kalcifilní (vápnomilné) druhy lučních hub. Lokalita byla dosud navštívena pouze třikrát, avšak bylo zde nalezeno 19 CHEGD druhů, včetně ohrožených jako *Cuphophyllus colemannianus* (EN), *C. fornicatus* (EN), *Gliophorus irrigatus* (VU), *Hygrocybe chlorophana* (NT), *H. lepida* (VU) a *H. mucronella* (DD), i druhu s nedostatečně známým rozšířením – *H. constrictospora*.

Filip Fuljer

- Dolní Lomná (okres Frýdek-Místek): Kantořanka, polopřirozená sečená louka u cesty, 49°32'50"N, 18°40'19"E. Lokalita byla prozkoumána v období 22.10.2020 – 15.10.2024 F. Fuljerem, M. Zajacem a L. Kantorem.

Níže publikované druhy: ***Clavaria fumosa, Cuphophyllus flavipes, Hygrocybe punicea, Neohygrocybe ingrata, Neohygrocybe ovina, Porpolomopsis calyptriformis***

Mykologicky mimořádně cenná luční lokalita, která představuje jednu z nejcennějších lokalit voskovek v Moravskoslezských Beskydech. Jde o mezofilní kosenou louka, která je občas spásána ovcemi. Od roku 2020 byla námi navštívena čtyřikrát, přičemž zde bylo nalezeno 36 CHEGD druhů hub (Clavariaceae – 1×, Hygrophoraceae – 26×, *Entoloma* – 8×, *Dermoloma* – 1×). Z ohrožených druhů zde rostou: *Dermoloma cuneifolium* agg. (DD), *Entoloma prunuloides* (VU), *E. serrulatum* (DD), *Hygrocybe chlorophana* (NT), *H. citrinovirens* (DD), *H. coccinea* (NT), *H. conicopalustris* (DD), *H. helobia* (EN), *H. insipida* (NT), *H. mucronella* (DD), *H. phaeococcinea* (DD), *H. punicea* (EN), *H. quieta* (VU), *H. reidii* (VU), *H. subpapillata* (DD), *Neohygrocybe ingrata* (EN), *N. ovina* (EN) a *Porpolomopsis calyptriformis* (CR).

Filip Fuljer

- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Stoligy, kravami spásaná louka, 49°32'26"N, 18°38'10"E. Lokalita byla prozkoumána v období 2. 10. 2020 – 21. 10. 2025 L. Kantorem.

Níže publikované druhy: ***Hygrocybe punicea, Neohygrocybe ingrata, Porpolomopsis calyptriformis***

Dobře zachovalá, kravami spásaná louka na východně orientovaném svahu. Proběhlo zde několik návštěv, přičemž zde bylo nalezeno sedm druhů voskovek, vedle výše uvedených *Cuphophyllus pratensis*, *C. virgineus*, *Gliophorus psittacinus*, *Hygrocybe citrinovirens* (DD) a *H. chlorophana* (NT). Níže publikovaná *Hygrocybe punicea* byla nalezena na ca 90 m vzdáleném, charakterem podobném místě s jihovýchodní expozicí.

Filip Fuljer

- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Stoligy, polopřirozená louka spásaná kravami, 49°32'14"N, 18°38'12"E. Lokalita byla prozkoumána 31. 10. 2022 F. Fuljerem, M. Gavlákem a M. Zajacem.

Níže publikované druhy: ***Gliophorus irrigatus***, ***Gliophorus laetus***

Dobře zachovalá, kravami spásaná louka. Proběhla zde pouze jedna návštěva, přičemž zde bylo nalezeno šest lučních druhů hub, vedle výše uvedených např. *Entoloma porphyrophaeum* (NT).

Filip Fuljer

- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Polana, kravami spásaná louka, 49°30'48"N, 18°38'40"E. Lokalita byla prozkoumána 9. 10. 2020 L. Kantorem.

Níže publikované druhy: ***Cuphophyllus flavipes, Cuphophyllus fornicatus, Gliophorus laetus***, ***Hygrocybe punicea, Neohygrocybe ingrata, Porpolomopsis calyptriformis***

Severovýchodně orientovaná poměrně zachovalá louka spásaná kravami, situovaná přímo pod vrcholem kopce Polana. Celkem zde roste 15 druhů CHEGD, mimo jiné i druhy zahrnuté v červeném seznamu hub: vedle výše uvedených *Hygrocybe citrinovirens* (DD), *H. reidii* (VU) a *H. splendidissima* (CR).

Filip Fuljer

- Trojanovice (okres Nový Jičín): sedlo Pindula, sz. svah vrchu Kaní (678 m), louka, 49°29'53"N, 18°11'16"E. Lokalita byla prozkoumána v období 2. 11. 2022 – 9. 11. 2025 J. Kociánem a M. Šamajem.

Níže publikované druhy: ***Clavaria fumosa, Cuphophyllus flavipes, Neohygrocybe ingrata, Neohygrocybe ovina, Porpolomopsis calyptriformis, Pseudotricholoma metapodium***

Svahová louka severozápadní expozice, kosená pravděpodobně jednou či dvakrát do roka; mykologicky mimořádně cenná lokalita. Při krátké návštěvě části tohoto komplexu několika luk na sklonku mykologické sezóny roku 2022 zde byl objeven *Gliophorus laetus* (EN; Kocián 2023a), v roce 2023 pak mnoho dalších ohrožených a vzácných, ochranářsky významných druhů hub – vedle šesti výše uvedených např. *Tricholoma viridilutescens* (VU), *Cuphophyllus pratensis*, *Hygrocybe lepida* (VU) a závojenky (*Entoloma* spp.).

Jiří Kocián & Martin Šamaj

- Staré Hamry (okres Frýdek-Místek): Černá, polopřirozená sečená mezofilní louka, 49°27'21"N, 18°27'59"E. Lokalita byla prozkoumána v období 30. 9. 2021 – 11. 10. 2025 F. Fuljerem, M. Gavlákem a M. Zajacem.

Níže publikované druhy: ***Cuphophyllus flavipes, Cuphophyllus fornicatus, Neohygrocybe nitrata, Pseudotricholoma metapodium***

Jedna z mykologicky nejcennějších lučních lokalit v České republice. Jedná se o mezofilní, poměrně malou, ale velmi zachovalou a zastíněnou luční lokalitu nacházející se nad silniční komunikací vedoucí na Slovensko. Celkem zde bylo nalezeno 36 CHEGD druhů hub. Z nejcennějších zde vedle výše uvedených rostou například *Clavaria falcata* agg. (DD), *Dermoloma cuneifolium* agg. (DD), *Entoloma madidum* (v červeném seznamu jako *E. bloxamii* agg., EN), *E. prunuloides* (VU), *E. serrulatum* (DD), *Hygrocybe chlorophana* (NT), *H. coccinea* (NT), *H. glutinipes* (DD), *H. lepida* (VU), *H. mucronella* (DD), *H. reidii* (VU), *H. subpapillata* (DD), *Microglossum pratense* (CR), *M. rufescens* (CR) a *Tremellodendropsis tuberosa* (EN).

Filip Fuljer

- Bílá (okres Frýdek-Místek): Třeštík, ski areál, sečená sjezdovka, 49°24'04"N, 18°23'13"E. Lokalita byla prozkoumána 11. 10. 2022 F. Fuljerem.

Níže publikované druhy: ***Cuphophyllus fornicatus, Gliophorus laetus***

Pravidelně sečená, nehnojená, severně orientovaná a po většinu roku zastíněná sjezdovka. V současnosti je lokalita využívána jako rekreační středisko (Ski areál Třeštík). Rostlo zde celkem šest druhů CHEGD hub, z dalších uvedných v červeném seznamu *Entoloma porphyrophaeum* (NT).

Filip Fuljer

Přehled nálezů

Clavaria fumosa (kyjanka zakouřená) [EN]

- Moravský Beroun (okres Olomouc): Křížový vrch, pravidelně sečený park, 49°47'47,7"N, 17°26'13,3"E, do 5 trsů plodnic (26. 6. 2024 not. P. Pohanka).
- Bouzov (okres Olomouc): Hrad Bouzov, pravidelně sečený park v blízkosti hradu, 49°42'09,6"N, 16°53'18,5"E, do 10 trsů plodnic (12. 7. 2020 not. M. Zajac).

- Dolní Lomná (okres Frýdek-Místek): Kantořanka, pravidelně sečená louka, 49°32'50,3"N, 18°40'18,4"E, nekvantifikováno (11. 10. 2023 not. L. Kantor).
- Trojanovice (okres Nový Jičín): sedlo Pindula, sz. svah vrchu Kaní (678 m), louka:
  a) 49°29'53,7"N, 18°11'15,9"E, roztroušeně 10 trsů plodnic (2. 10. 2023 leg. J. Kocián, OLM);
  b) 49°29'52,6"N, 18°11'17,6"E, roztroušeně 28 trsů plodnic (2. 10. 2023 not. J. Kocián et M. Šamaj).

Kyjanka zakouřená byla po dlouhé době absence v České republice opět nalezena v roce 2007 (Holec et al. 2008), pro severní Moravu a Slezsko ji v roce 2014 objevil Mlčoch (2021) – jeho nález z Olbramic tehdy představoval jediný recentně známý výskyt v regionu (lokalita objevená u Bouzova, rok před publikací té v Olbramicích, nebyla autorskému kolektivu prvního dílu Zajímavých mykologických nálezů známa).

Podrobnosti o všech nyní publikovaných lokalitách jsou uvedeny v Přehledu lokalit.

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byla kyjanka zakouřená zařazena mezi druhy nezvěstné (?EX), v aktuálním červeném seznamu je kategorizována mezi ohroženými (EN; Zíbarová et al. 2024a).

Obr. 2: Plodnice *Clavaria fumosa* na lokalitě u Trojanovic. Foto J. Kocián (2. 10. 2023).
Fig. 2: Fruitbodies of *Clavaria fumosa* at the locality near Trojanovice. Photo J. Kocián (2 Oct. 2023).

Obr. 3: Biotop *Clavaria fumosa* na lokalitě u Trojanovic. Na této louce rostou i druhy jako *Cuphophyllus flavipes*, *Pseudotricholoma metapodium* či *Tricholoma viridilutescens*. Foto J. Kocián (2. 10. 2023).
Fig. 3: Habitat of *Clavaria fumosa* at the locality near Trojanovice. Species such as *Cuphophyllus flavipes*, *Pseudotricholoma metapodium* and *Tricholoma viridilutescens* also grow on this meadow. Photo J. Kocián (2 Oct. 2023).

Jiří Kocián, Filip Fuljer, Petr Pohanka & Martin Šamaj

Cuphophyllus flavipes (voskovka žlutonohá) [DD]

- Olšany (okres Šumperk): Krajina, sečená louka, 49°58'26,1"N, 16°51'20,5"E, 4 plodnice (15. 10.2023 leg. J. Merta, fung. HR).
- Bludov (okres Šumperk): zámecký park, 49°56'19,0"N, 16°55'48,1"E, 4 plodnice (2. 9. 2021 leg. J. Merta, det. J. Herčík, fung. HR), 2 plodnice (4. 9. 2022 not. J. Merta).
- Kopřivnice (okres Nový Jičín): Červený kámen, sjezdovka na severním svahu kopce, 49°34'51,8"N, 18°09'28,2"E, celkem 16 plodnic (4. 10. 2023 not. M. Šamaj).
- Krásná (okres Frýdek-Místek): Řepčonka, polopřirozená sečená mezofilní louka:
  a) 49°33'08,5"N, 18°29'12,6"E, 2 plodnice (10. 10. 2024 leg. F. Fuljer et M. Zajac, fung. Filip Fuljer [PHFF 13716]; https://www.inaturalist.org/observations/246737128);
  b) 49°33'07,0"N, 18°29'14,1"E, jednotky plodnic (10. 10. 2024 leg. F. Fuljer et M. Zajac, fung. Filip Fuljer [PHFF 13714]).
- Dolní Lomná (okres Frýdek-Místek): Kantořanka, polopřirozená sečená louka u cesty, 49°32'49,9"N, 18°40'19,3"E, do 5 plodnic (22. 10. 2020 leg. F. Fuljer et M. Zajac, fung. Filip Fuljer [PHFF 11568]).
- Hrčava (okres Frýdek-Místek): Šance, kosená louka, 49°31'03,0"N, 18°49'39,0"E, jednotky plodnic (23. 9. 2021 not. L. Kantor).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Polana, kravami spásaná louka, 49°30'48,1"N, 18°38'40,1"E, nekvantifikováno (9. 10. 2020 not. L. Kantor).

- Trojanovice (okres Nový Jičín): sedlo Pindula, sz. svah vrchu Kaní (678 m), louka:
  a) 49°29'53,6"N, 18°11'14,5"E, 3 plodnice (2. 10. 2023 not. M. Šamaj);
  b) 49°29'52,8"N, 18°11'13,8"E, 1 plodnice (28. 9. 2023 not. M. Šamaj), 1 plodnice (2. 10. 2023 not. M. Šamaj et J. Kocián).
- Staré Hamry (okres Frýdek-Místek): Samčanka, sečený trávník v blízkosti obecního úřadu, 49°28'07,4"N, 18°25'56,2"E, ca 40 plodnic (11. 10. 2025 leg. F. Fuljer, fung. PHFF; https://www.inaturalist.org/observations/320406169).
- Staré Hamry (okres Frýdek-Místek): Černá, polopřirozená sečená mezofilní louka:
  a) 49°27'21,7"N, 18°27'58,6"E, 1 plodnice (30. 9. 2021 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 11879]);
  b) 49°27'20,9"N, 18°27'56,9"E, ca 30 plodnic (5. 9. 2023 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 13027]; https://www.inaturalist.org/observations/183565882 a https://www.inaturalist.org/observations/183565880);
  c) 49°27'20,5"N, 18°27'57,1"E, do 5 plodnic (3. 10. 2024 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 13418]; https://www.inaturalist.org/observations/245470531).
- Bílá (okres Frýdek-Místek): Bílá Ostravice, polopřirozená sečená mezofilní louka:
  a) 49°26'16,0"N, 18°26'27,6"E, jednotky plodnic (15. 10. 2024 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 13684]; https://www.inaturalist.org/observations/247756235);
  b) 49°26'15,6"N, 18°26'29,1"E, 3 plodnice (19. 9. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12354]).

Voskovka žlutonohá byla v regionu poprvé nalezena v roce 2020, následně v roce 2022 byly objeveny další dvě lokality (Kocián & Stużyński 2023).

Podrobnosti o nyní publikovaných lokalitách Olšany (Krajina), Krásná (Řepčonka), Dolní Lomná (Kantořanka), Horní Lomná (Polana), Trojanovice (Pindula) a Staré Hamry (Černá) jsou uvedeny v Přehledu lokalit.

Nález z Bludova pochází z často nakrátko sečeného trávníku v zámeckém parku, v některých místech výrazně mechatém. Z CHEGD druhů v něm byly zaznamenány *Cuphophyllus berkeleyi*, *Hygrocybe ceracea* a *H. chlorophana* (NT).

U Kopřivnice roste voskovka žlutonohá na nyní již jen občas provozované sjezdovce, která je však zároveň významnou orchidejovou loukou s bradáčkem vejčitým (*Neottia ovata*), prstnatcem májovým (*Dactylorhiza majalis*), p. Fuchsovým (*D. fuchsii*) a vemeníkem (*Platanthera* sp.). Kromě této voskovky na lokalitě v daném období rostl již jen *Cuphophyllus pratensis*. Pravděpodobně je to tím, že louka je poměrně dosti vlhká, v horní části silně podmáčená, což jiným voskovkám nemusí svědčit.

U Hrčavy byl tento druh nalezen na sečené louce pod vrchem Šance na severozápadním svahu. Zaznamenány zde byly jen 4 další druhy voskovek: *Cuphophyllus berkeleyi*, *C. pratensis*, *C. virgineus* a *Hygrocybe chlorophana* (NT).

V katastru obce Staré Hamry se nachází dvě lokality s potvrzeným výskytem *Cuphophyllus flavipes*. Lokalita na Samčance, situována v blízkosti obecního úřadu a památníku, je pravidelně sekaná. Vyskytuje se zde 13 lučních druhů hub, z nejvzácnějších lze uvést *Camarophyllopsis schulzeri* (VU), *Entoloma formosum* (VU), *E. prunuloides* agg. (VU), *Hygrocybe calciphila* (DD), *H. glutinipes* (DD), *H. lepida* (VU) a *H. mucronella* (DD).

Lokalita v Bílé (Bílá Ostravice) je pravidelně sekaná těžkou mechanizací. V roce 2024 byla celá lokalita intenzivně zmulčována, zatím se však zdá, že to biotopu neuškodilo. Jedná se o mezofilní podhorskou louku, místy podmáčenou, s kyselým podložím. Na některých místech (v blízkosti asfaltové cesty, kde je v zimě vyhrnován vápencový posyp) dochází k ovlivnění půdy vápníkem, a proto se zde objevují kalcifilní (vápnomilné) luční druhy hub. Vyskytují se zde mnohé vzácné druhy voskovek a dalších CHEGD druhů, z ohrožených např. *Clavaria falcata* agg. (DD), *Hygrocybe calciphila* (DD), *H. glutinipes* (DD), *H. helobia* (EN), *H. mucronella* (DD) a *H. subpapillata* (DD).

Voskovka žlutonohá roste téměř výlučně na polopřirozených podhorských až horských zachovalých mezofilních loukách s kyselým, případně neutrálním podložím.

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) nebyla voskovka žlutonohá uvedena, v tom aktuálním je zařazena mezi druhy, o nichž jsou nedostatečné údaje z hlediska jejich ohrožení (DD; Zíbarová et al. 2024a). Na IUCN červeném seznamu (IUCN 2026) je celosvětově klasifikována jako zranitelný druh (VU).

Obr. 4: *Cuphophyllus flavipes* na lokalitě Samčanka. Foto F. Fuljer (11. 10. 2025).
Fig. 4: *Cuphophyllus flavipes* at the Samčanka locality. Photo F. Fuljer (11 Oct. 2025).

Filip Fuljer, Martin Šamaj & Jan Merta

Cuphophyllus fornicatus (voskovka výstřední) [EN]

- Ostružná (okres Jeseník): záp. úbočí vrchu Stráž z. obce, sečená louka, 50°11'15,0"N, 17°02'08,1"E, 1 plodnice (27. 9. 2014 leg. D. Dvořák, fung. Daniel Dvořák [DD 140927-11]).
- Dolní Morava (okres Ústí nad Orlicí): údolí Mlýnického potoka asi 875 m jv. kostela v obci, kravská pastvina, 50°07'21,4"N, 16°48'34,0"E, ca 10 plodnic (30. 10. 2024 leg. D. Dvořák, fung. Daniel Dvořák [DD 241030-06]).
- Loučná nad Desnou – Přemyslov (okres Šumperk): Přemyslovské sedlo, sečená louka, 50°06'23,5"N, 17°03'40,1"E, 5–10 plodnic (29. 9. 2023 leg. J. Merta, det. T. Tejklová, fung. HR), 2 plodnice (18. 10. 2025 leg. J. Merta, fung. PHFF).
- Ruda nad Moravou (okres Šumperk): Blýskač, sečená louka, 49°58'18,4"N, 16°52'43,2"E, 2 plodnice (5. 11. 2023 leg. J. Merta, fung. HR).
- Stará Ves (okres Bruntál): jihovýchodní část PR U Slatinného potoka, vlhčí smilkový trávník, 49°58'17,3"N, 17°12'21,6"E, 1 plodnice (28. 9. 2025 leg. D. Dvořák, fung. Daniel Dvořák [DD 250928-03]).
- Krásná (okres Frýdek-Místek): Řepčonka, polopřirozená sečená mezofilní louka:

a) 49°33'05,2"N, 18°29'10,2"E, 3 plodnice (6. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12426]);
b) 49°33'04,7"N, 18°29'12,3"E, do 5 plodnic (10. 10. 2024 leg. F. Fuljer, M. Zajac, fung. Filip Fuljer [PHFF 13708]; https://www.inaturalist.org/observations/246737235).

- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Polana, kravami spásaná louka, 49°30'48,1"N, 18°38'40,1"E, nekvantifikováno (9. 10. 2020 not. L. Kantor).
- Staré Hamry (okres Frýdek-Místek): Černá, polopřirozená sečená mezofilní louka:
  a) 49°27'21,4"N, 18°28'02,3"E, do 5 plodnic (3. 10. 2024 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 13424]; https://www.inaturalist.org/observations/332726619);
  b) 49°27'21,3"N, 18°28'02,9"E, do 10 plodnic (6. 10. 2022 leg. F. Fuljer, M. Zajac, fung. Filip Fuljer [PHFF 12434]);
  c) 49°27'21,2"N, 18°28'03,1"E, do 10 plodnic (20. 10. 2023 leg. F. Fuljer, M. Zajac, fung. Filip Fuljer [PHFF 12660]).
- Bílá (okres Frýdek-Místek): Třeštík, ski areál, sečená sjezdovka, 49°24'04,0"N, 18°23'13,4"E, 2 plodnice (11. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12461]).

Vzácná voskovka, která se vyskytuje na nejcennějších lučních lokalitách, je morfologicky nápadná svým široce kuželovitým, jemně nahnědlým až našedlým kloboukem, úzce připojenými bílými lupeny a bílým třeněm. V NDOP z území Moravy a Slezska existuje pouze jeden záznam, a to z NPR Větrníky (Bieberová 2001).

Podrobnosti o nyní publikovaných lokalitách Ostružná (Stráž), Ruda nad Moravou (Blýskač), Krásná (Řepčonka), Horní Lomná (Polana), Staré Hamry (Černá) a Bílá (Třeštík) jsou uvedeny v Přehledu lokalit.

Přemyslovské sedlo představuje cennou lokalitu z hlediska ochrany přírody. Nacházejí se zde tři maloplošná zvláště chráněná území (PP Slunná stráň, PP Letní stráň a PR Přemyslovské sedlo) s výskytem mezofilních, vlhkých a rašelinných luk, část PR Přemyslovské sedlo pak tvoří vlhký les přecházející ze smrčiny po smíšený až převážně listnatý les s fragmentem olšiny. Vlhké a rašelinné louky představují lokality s potenciálem pro výskyt CHEGD druhů vázaných na stanoviště tohoto charakteru, při dosavadních návštěvách se však jejich výskyt nepovedlo potvrdit. Byly zaznamenány běžné druhy voskovek – *C. virgineus*, *Hygrocybe ceracea*, *H. chlorophana* (NT) a *H. conica* převážně v sušších částech luk, v podmáčené oblasti byla nalezena *H. lepida* (VU) a *Entoloma incanum* s. l. (NT). Samotný nález *C. fornicatus* pochází z louky mimo chráněná území (sousedící s PR Přemyslovské sedlo).

Nález z katastru Dolní Moravy pochází z údolí Mlýnického potoka, kde se kromě březových a klenových remízků nacházejí převážně hovězí pastviny, které dosud nebyly podrobeny detailnějšímu průzkumu mykobioty. Spolu s *C. fornicatus* byly nalezeny jen dva další běžné luční druhy – *Cuphophyllus virgineus* a *Gliophorus psittacinus*.

Místo nálezu u Staré Vsi představuje cenný komplex sušších i rašelinných luk a přechodových rašelinišť v údolí Slatinného potoka, přičemž *C. fornicatus* byl zaznamenán v jv. části PR U Slatinného potoka. V blízkém okolí byly během několika dalších návštěv pozorovány následující luční houby: *Cuphophyllus virgineus* var. *fuscescens*, *Hygrocybe insipida* (Dvořák 2020), *H. ceracea* a *Entoloma porphyrophaeum*.

Ve Starých Hamrech byla tato voskovka nalezena opakovaně na lokalitě Černá, přičemž se pravidelně vyskytuje v nejzachovalejší části této louky, ve společnosti *Entoloma madidum* (EN jako *E. bloxamii* agg.), *Microglossum pratense* (CR), *M. rufescens* (CR) či *Neohygrocybe nitrata* (EN).

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byla voskovka výstřední zařazena mezi druhy kriticky ohrožené (CR), v tom aktuálním je vedena mezi druhy ohroženými (EN; Zíbarová et al. 2024a).

Filip Fuljer, Daniel Dvořák & Jan Merta

Cuphophyllus russocoriaceus (voskovka juchtová) [EN]

- Dolní Morava (okres Ústí nad Orlicí): hřbitov u kostela, pravidelně sečený trávník, 50°07'43,5"N 16°48'06,7"E, nekvantifikováno (30. 10. 2024 leg. D. Dvořák, fung. Daniel Dvořák [DD 241030-13]).
- Ruda nad Moravou – Hostice (okres Šumperk): Šošola, sečená louka, 49°59'37,9"N, 16°52'19,5"E, ca 5 plodnic (12. 11. 2023 leg. J. Merta, fung. HR).
- Olšany (okres Šumperk): Krajina, sečená louka, 49°58'23,6"N, 16°51'19,4"E, ca 20 plodnic (16. 11. 2025 leg. J. Merta, BRNM).
- Ruda nad Moravou (okres Šumperk): Blýskač, sečená louka, 49°58'18,5"N, 16°52'44,3"E, ca 10 plodnic (15. 11. 2025 leg. J. Merta, HR).

Vzácnější, nejspíš však i přehlížený druh voskovky podobný velmi běžné, obvykle bíle až krémově zbarvené voskovce panenské (*Cuphophyllus virgineus*), od které se odlišuje nažloutlou barvou (nicméně existují i další podobné druhy, případně zbarvené variety *C. virgineus*) a zejména výrazným pachem přirovnávaným k cedru nebo juchtě. Na severní Moravě a ve Slezsku byla objevena teprve nedávno, a to na třech lokalitách: PR Růžová (Dvořák 2021), NPR Rejvíz (Zehnálek et al. 2023) a Svatoňovice (Kocián 2023b). I všechny nyní publikované nálezy leží v západní části studované oblasti; pozoruhodná je absence voskovky juchtové ve východní části bývalého Severomoravského kraje, kde však může být dosud přehlížena.

Podrobnosti o nyní publikovaných lokalitách Olšany (Krajina) a Ruda nad Moravou (Blýskač) jsou uvedeny v Přehledu lokalit.

Lokalita v Dolní Moravě představuje místní hřbitov v areálu kostela s pravidelně sečeným trávníkem. Pokud zde nedošlo k výraznějším terénním úpravám, což je vzhledem k přítomnosti mnoha historických německých hrobů málo pravděpodobné, má kontinuitu mnoha desítek let. Z CHEGD druhů zde byly nalezeny *Cuphophyllus virgineus*, *Hygrocybe acutoconica*, *H. ceracea*, *H. conica* a *H. mucronella* (DD).

Naleziště v Hosticích leží v blízkosti vrcholu Šošola, nedaleko PP Žďár, která je zajímavá výskytem hadce (serpentinitu). Samotné místo výskytu voskovky juchtové je nicméně v oblasti s odlišným podložím a nejspíše nebude blízkostí hadcových útvarů významně ovlivněno. Tato lokalita byla prozkoumána jen velmi zběžně, v těsném okolí (do 20 m) nálezu se vyskytovaly *Cuphophyllus virgineus*, *Hygrocybe ceracea* a *H. conica*, v širším okolí (200 m) ještě *H. acutoconica*, *H. chlorophana* (NT) a *H. coccinea* (NT).

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byla voskovka juchtová zařazena jako kriticky ohrožený druh (CR), v současném je vedena jako druh ohrožený (EN; Zíbarová et al. 2024a).

Jan Merta & Daniel Dvořák

Gliophorus irrigatus (voskovka kluzká) [VU]

- Javorník (okres Jeseník): jižní část zámeckého parku, 50°23'12"N, 16°59'56"E, nekvantifikováno (20. 10. 2013 leg. J. Beneschová, fung. Daniel Dvořák [DD 131020-11]).
- Olšany (okres Šumperk): Krajina, sečená louka, 49°58'26,1"N, 16°51'20,5"E, 2 plodnice (15. 10. 2023 leg. J. Merta, fung. HR).
- Věřňovice (okres Karviná): PP Věřňovice, sečená mezofilní louka s prvky teplomilné květeny, 49°56'03,6"N, 18°24'58,4"E, 3 plodnice (18. 11. 2023 not. D. Stużyński).

- Moravský Beroun (okres Olomouc): Křížový vrch, pravidelně sečený park: a) 49°47'53,5"N, 17°26'19,6"E, srostlice 10 plodnic (29. 6. 2024 not. P. Pohanka). b) 49°47'46,7"N, 17°26'18,6"E, 1 plodnice (26. 6. 2024 not. P. Pohanka).
- Bouzov (okres Olomouc): Hrad Bouzov, pravidelně sečený park v blízkosti hradu, 49°42'09,6"N, 16°53'18,5"E, do 10 plodnic (12. 7. 2020 not. M. Zajac).
- Krásná (okres Frýdek-Místek): Řepčonka, polopřirozená sečená mezofilní louka, 49°33'04,9"N, 18°29'10,9"E, roztroušeně (6. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12422]).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Stoligy, polopřirozená louka spásaná kravami, 49°32'14,8"N, 18°38'11,7"E, 2 plodnice (31. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12580]).
- Hrčava (okres Frýdek-Místek): Husarův Grúň, polopřirozená sečená mezofilní louka, 49°31'05,6"N, 18°50'14,6"E, do 10 plodnic (31. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12587]).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Přelač, polopřirozená sečená mezofilní louka, 49°30'42,6"N, 18°39'02,3"E, do 10 plodnic (31. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12575]).
- Valašská Bystřice (okres Vsetín): louka v sedle mezi Zvonovým a kótou 751, 325 m JJV od vrcholu Zvonového, 49°24'59,3"N, 18°09'37,6"E, 1 plodnice (3. 11. 2022 leg. J. Kocián, fung. OLM).

V rámci ČR vzácnější voskovka, která se podobně jako ostatní voskovky rodu *Gliophorus* vyznačuje značně slizkými plodnicemi, oproti ostatním voskovkám z rodu vyskytujícím se v ČR je zbarvena nevýrazně šedohnědavě. V NDOP není dosud ze severní Moravy a Slezska uvedena (AOPK ČR 2026), nedávno byl publikován nález z PP Chebzí (Zehnálek et al. 2023) a v roce 2025 byl druh nalezen v PP Stříbrník (Fuljer et al. in prep.).

Podrobnosti o nyní publikovaných lokalitách Javorník (zámecký park), Olšany (Krajina), Moravský Beroun (Křížový vrch), Bouzov (hradní park), Krásná (Řepčonka) a Horní Lomná (Stoligy) jsou uvedeny v Přehledu lokalit.

Na území PP Věřňovice byly nalezeny 3 plodnice *Gliophorus irrigatus* a další CHEGD druhy na louce v jihovýchodní části PP. Jedná se o terasu řeky Olše a k jihu až jihovýchodu orientovaný svah terasy. Z botanického hlediska jsou zastoupena mezofilní až vlhkomilná společenstva a na svahu i suché trávníky a lemy (Koutecká et al. 2017). Z mykologického hlediska nebylo území prozkoumáno. Během našich náhodných návštěv byly nalezeny kromě zmíněného *G. irrigatus*, který rostl na rovinaté části louky, i desítky plodnic *Geoglossum* sp., na svahu terasy několik plodnic *Hodophilus atropunctus* agg. a na starých stéblech trav *Deconica phillipsii* (VU). Z méně významných druhů zde rostou například *Gliophorus psittacinus* a *Hygrocybe ceracea*. Zdá se, že v rámci ostravsko-karvinské oblasti může jít o cennou lokalitu z hlediska výskytu CHEGD druhů, a lze předpokládat, že standardní mykologický průzkum by přinesl mnoho dalších zajímavých nálezů.

V katastru obce Horní Lomná se nacházejí dvě lokality tohoto druhu, přičemž obě mají mezofilní charakter a jsou pravidelně udržovány. Lokalita Přelač je pravidelně sečená, částečně zastíněná a orientovaná na západ až severozápad. Byla navštívena pouze jednou, přičemž zde byly nalezeny čtyři luční druhy hub.

U Hrčavy byl druh pozorován na jednom nalezišti (Husarův Grúň), kde se vyskytoval na mezofilní sečené louce, která byla v minulosti zemědělsky využívána k pěstování plodin. Kromě toho se zde vyskytovala *Entoloma porphyrophaeum* (NT). Tento druh závojenky je poměrně běžný také na slovenské straně, kde jsme jej zaznamenali na 29 lokalitách za posledních šest let.

Lokalita u Valašské Bystřice by zasluhovala podrobnější mykologický průzkum; na loukách zde rostlo několik druhů voskovek, ze snadno určitelných např. *Cuphophyllus pratensi*s a *Hygrocybe coccinea* (NT).

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byla voskovka kluzká zařazena mezi druhy ohrožené (EN), v tom aktuálním je vedena mezi druhy zranitelnými (VU; Zíbarová et al. 2024a).

Obr. 5: *Gliophorus irrigatus* na lokalitě Krajina. Foto J. Merta (15. 10. 2023).
Fig. 5: *Gliophorus irrigatus* at the Krajina locality. Photo J. Merta (15 Oct. 2023).

Filip Fuljer, Daniel Dvořák, Jiří Kocián, Jan Merta, Petr Pohanka & Daniel Stużyński

Gliophorus laetus (voskovka veselá) [EN]

- Dolní Morava (okres Ústí nad Orlicí): údolí Mlýnického potoka asi 800 m vjv. od kostela v obci, kravská pastvina, 50°07'30,2"N, 16°48'42,2"E, nekvantifikováno (31. 10. 2022 leg. et det. D. Dvořák, fung. Daniel Dvořák [DD 221031-01]).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Stoligy, polopřirozená louka spásaná kravami, 49°32'13,7"N, 18°38'11,8"E, do 10 plodnic (31. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12581]).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Polana, kravami spásaná louka, 49°30'48,1"N, 18°38'40,1"E, nekvantifikováno (9. 10. 2020 not. L. Kantor).
- Bílá (okres Frýdek-Místek): Třeštík, ski areál, sečená sjezdovka, 49°24'06,6"N, 18°23'09,4"E, ca 10 plodnic (11. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12462]).

Regionální rozšíření této ohrožené voskovky s nápadně lepkavým třeněm, kloboukem i ostřím lupenů zpracoval Dvořák (2022). K tomu recentně přibyly dva nálezy z Beskyd – jeden z PR Uplaz (Fuljer et al. 2021) a druhý od Trojanovic (Kocián 2023a). Toto známé rozšíření nyní doplňujeme o další čtyři nálezy.

Podrobnosti o nyní publikovaných lokalitách Horní Lomná (Stoligy a Polana) a Bílá (Třeštík) jsou uvedeny v Přehledu lokalit. Nový nález z okolí Dolní Moravy je vzdálen asi 1 km od dříve publikovaného sběru (Dvořák 2022) a zhruba 300 m od výše uvedeného nálezu *C. fornicatus*, kde je lokalita blíže charakterizována.

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byla voskovka veselá zařazena mezi druhy kriticky ohrožené (CR), v aktuálním červeném seznamu je zařazena mezi druhy ohrožené (EN; Zíbarová et al. 2024a).

Filip Fuljer & Daniel Dvořák

Hygrocybe punicea (voskovka granátová) [EN]

- Dolní Lomná (okres Frýdek-Místek): Kantořanka, polopřirozená sečená louka u cesty, 49°32'50,4"N, 18°40'18,2"E, do 10 plodnic (31. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12567]).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Stoligy, kravami spásaná louka, 49°32'23,5"N, 18°38'11,7"E, nekvantifikováno (9. 10. 2020, 7. 10. 2021, 29. 10. 2021, 16. 11. 2021, 28. 10. 2022, 30. 10. 2023, 21. 10. 2025 not. L. Kantor).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): sečená orchidejová louka sv. expozice, nad domem č. p. 104, 49°31'30,0"N, 18°39'28,6"E, roztroušeně několik desítek plodnic (11. 10. 2023 leg. D. Hlisnikovský, det. J. Kocián, fung. FMM; NDOP [ID nálezu 57172209]).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Polana, kravami spásaná louka, 49°30'48,1"N, 18°38'40,1"E, nekvantifikováno (9. 10. 2020 not. L. Kantor).

Statná a masitá voskovka extenzivních pastvin nebo nehnojených, ručně sečených, zvláště orchidejových luk, vzácně se vyskytující v hornatých a kopcovitých územích takřka celé ČR (Ševčíková 2020a). Vyšší frekvence nálezů je hlášena pouze z Bílých Karpat, odkud na sever pozvolna vyznívá, načež z Beskyd byla evidována převážně historicky od Zděchova, Hovězí, Solance pod Soláněm, z Bílé (zde údajně z pralesa Salajka) a z polan NPR Mionší na území Horní/Dolní Lomné (AOPK ČR 2026). Překvapivě z jiných částí regionu mimo Beskydy nebyly dohledány údaje žádné.

Podrobnosti o nyní publikovaných lokalitách Dolní Lomná (Kantořanka) a Horní Lomná (Stoligy a Polana) jsou uvedeny v Přehledu lokalit.

O biotop populace v Horní Lomné (orchidejová louka nad domem č. p. 104) nyní pečuje ZO ČSOP Strážci Beskyd fázovou jednoroční sečí křovinořezy.

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byla voskovka granátová zařazena mezi druhy ohrožené (EN), mezi nimiž setrvala i v červeném seznamu aktuálním (Zíbarová et al. 2024a). Na IUCN červeném seznamu (IUCN 2026) je celosvětově klasifikována jako zranitelný druh (VU).

Obr. 6: Plodnice *Hygrocybe punicea* na lokalitě v Horní Lomné. Foto D. Hlisnikovský (11. 10. 2023).
Fig. 6: Fruitbodies of *Hygrocybe punicea* at the locality of Horní Lomná. Photo D. Hlisnikovský (11 Oct. 2023).

David Hlisnikovský & Filip Fuljer

Neohygrocybe ingrata (voskovka nepříjemná) [EN]

- Dolní Lomná (okres Frýdek-Místek): Kantořanka, polopřirozená sečená louka u cesty:
  a) 49°32'49,7"N, 18°40'20,2"E, do 5 plodnic (22. 10. 2020 leg. F. Fuljer et M. Zajac, fung. Filip Fuljer [PHFF 11567]);
  b) 49°32'49,7"N, 18°40'20,5"E, do 5 plodnic (31. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12566]; https://www.inaturalist.org/observations/145178485);
  c) 49°32'49,5"N, 18°40'20,6"E, do 5 plodnic (8. 8. 2023 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 13154]);
  d) 49°32'49,5"N, 18°40'21,0"E, do 5 plodnic (8. 8. 2023 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 13157]; 7. 9. 2023 leg. et det. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12963]).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Stoligy, kravami spásaná louka, 49°32'26,1"N, 18°38'09,5"E, nekvantifikováno (8. 10. 2020 not. L. Kantor).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Polana, kravami spásaná louka, 49°30'48,1"N, 18°38'40,1"E, nekvantifikováno (9. 10. 2020 not. L. Kantor).
- Trojanovice (okres Nový Jičín): sedlo Pindula, sz. svah vrchu Kaní (678), louka, 49°29'52,5"N, 18°11'17,3"E, 2 plodnice (15. 10. 2023 not. J. Kocián, det. F. Fuljer).

Vzácná hnědá voskovka, která se vyznačuje oranžově hnědou až hnědou reakcí dužniny po dotyku nebo na řezu a nepříjemným nitrózním zápachem. V NDOP není ze zájmového regionu uváděna (AOPK ČR 2026), v roce 2025 byla nalezena v PP Stříbrník (Fuljer et al. in prep.).

Podrobnosti o všech nyní publikovaných lokalitách jsou uvedeny v Přehledu lokalit.

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byla voskovka nepříjemná zařazena mezi druhy kriticky ohrožené (CR), v tom aktuálním je vedena mezi druhy ohroženými (EN; Zíbarová et al. 2024a). Na IUCN červeném seznamu (IUCN 2026) je celosvětově klasifikována jako zranitelný druh (VU).

Filip Fuljer & Jiří Kocián

Neohygrocybe nitrata (voskovka ledková) [EN]

- Javorník (okres Jeseník): jižní část zámeckého parku, 50°23'12"N, 16°59'56"E, nekvantifikováno (20. 10. 2013 leg. S. Valda, fung. Daniel Dvořák [DD 131020-08]).
- Ostružná (okres Jeseník): záp. úbočí vrchu Stráž z. obce, sečená louka, 50°11'13"N, 17°02'07"E, nekvantifikováno (27. 9. 2014 leg. D. Dvořák, fung. Daniel Dvořák [DD 140927-01 a DD 140927-09]).
- Olšany (okres Šumperk): Krajina, sečená louka, 49°58'26,1"N, 16°51'20,5"E, 2 plodnice (15. 10. 2023 leg. J. Merta, fung. BRNU), 5 plodnic (12. 6. 2024 leg. J. Merta, fung. HR).
- Bouzov (okres Olomouc): Hrad Bouzov, pravidelně sečený park v blízkosti hradu, 49°42'09,8"N, 16°53'18,5"E, do 20 plodnic (12. 7. 2020 leg. M. Zajac, det. M. Zajac et F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 11105]).
- Staré Hamry (okres Frýdek-Místek): Černá, polopřirozená sečená mezofilní louka, 49°27'21,3"N, 18°28'02,9"E, 8 plodnic (6. 10. 2022 leg. F. Fuljer et M. Zajac, fung. Filip Fuljer [PHFF 12435]).

Velmi vzácná voskovka indikující velmi zachovalé, dlouhodobě sečené nebo spásané luční lokality. V rámci rodu *Neohygrocybe* se vyznačuje nitrózním pachem a nečervenajícími plodnicemi se šupinkatým kloboukem. V NDOP dosud není ze severní Moravy a Slezska uváděna (AOPK ČR 2026).

Podrobnosti o všech nyní publikovaných lokalitách jsou uvedeny v Přehledu lokalit.

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byla voskovka ledková zařazena mezi druhy kriticky ohrožené (CR), v aktuálním červeném seznamu je zařazena mezi druhy ohrožené (EN; Zíbarová et al. 2024a). Na IUCN červeném seznamu (IUCN 2026) je celosvětově klasifikována jako zranitelný druh (VU).

Obr. 7: *Neohygrocybe nitrata* na lokalitě Krajina. Foto J. Merta (12. 6. 2024).
Fig. 7: *Neohygrocybe nitrata* at the Krajina locality. Photo J. Merta (12 Jun. 2024).

Daniel Dvořák, Jan Merta & Filip Fuljer

Neohygrocybe ovina (voskovka ovčí) [EN]

- Olšany (okres Šumperk): Krajina, sečená louka, 49°58'24,3"N, 16°51'18,9"E, 2 plodnice (15. 10. 2023 leg. J. Merta, fung. HR).
- Dolní Lomná (okres Frýdek-Místek): Kantořanka, polopřirozená sečená louka u cesty:
  a) 49°32'50,6"N, 18°40'16,9"E, 3 plodnice (22. 10. 2020 leg. F. Fuljer et M. Zajac, fung. Filip Fuljer [PHFF 11572]);
  b) 49°32'49,7"N, 18°40'20,2"E, jednotky plodnic (31. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 12569]).
- Trojanovice (okres Nový Jičín): sedlo Pindula, sz. svah vrchu Kaní (678), louka, 49°29'52,5"N, 18°11'17,3"E, 10 plodnic víceméně trsnatě ve dvou skupinách o 7 a 3 plodnicích (2. 10. 2023 leg. J. Kocián, fung. OLM), 12 plodnic: dvě skupiny nalezené v předchozím termínu a asi 2–3 m opodál další 3 samostatně, ale blízko sebe rostoucí plodnice (15. 10. 2023 not. J. Kocián).

Nevzhledná, avšak velmi vzácná voskovka ovčí nebyla ze severní Moravy a Slezska známa až do roku 2020, kdy byla objevena v Beskydech v PR Uplaz (Fuljer et al. 2021) a na zde prezentované, dosud nepublikované lokalitě v Dolní Lomné, kde byla v roce 2022 nalezena na dalším místě. V roce 2022 byla objevena první lokalita v Jeseníkách, a to v PP Chebzí (Zehnálek et al. 2023). Následně jsme v roce 2023 v regionu nalezli další dvě lokality této voskovky.

Podrobnosti o všech nyní publikovaných lokalitách jsou uvedeny v Přehledu lokalit.

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byla voskovka ovčí zařazena mezi druhy kriticky ohrožené (CR), v aktuálním červeném seznamu je zařazena mezi druhy ohrožené (EN; Zíbarová et al. 2024a). Na IUCN červeném seznamu (IUCN 2026) je celosvětově klasifikována jako zranitelný druh (VU).

Obr. 8: *Neohygrocybe ovina* na lokalitě Krajina. Foto J. Merta (15. 10. 2023).
Fig. 8: *Neohygrocybe ovina* at the Krajina locality. Photo J. Merta (15 Oct. 2023).

Obr. 9: *Neohygrocybe ovina* na lokalitě v sedle Pindula. Nahoře a vlevo dole dvě skupiny plodnic zaznamenané při první návštěvě lokality. Na otlacích vyjmuté plodnice lze pozorovat charakteristické červené zbarvení. Vpravo dole stav plodnic početnější skupiny o dva týdny později. Foto J. Kocián (2. 10. 2023 a 15. 10. 2023).
Fig. 9: *Neohygrocybe ovina* at the locality in the Pindula saddle. Top and bottom left: two groups of fruitbodies found during the first visit to the locality. Bruised parts of the extracted fruitbody show a characteristic reddening. Bottom right: state of the fruitbodies of the larger group two weeks later. Photo J. Kocián (2 Oct. 2023 and 15 Oct. 2023).

Obr. 10: Biotop *Neohygrocybe ovina* na lokalitě v sedle Pindula, dvě skupiny plodnic v popředí. Louka je místem výskytu dalších velmi vzácných druhů hub: *Clavaria fumosa*, *Neohygrocybe ingrata* a *Porpolomopsis calyptriformis*. Foto J. Kocián (2. 10. 2023).
Fig. 10: *Neohygrocybe ovina* at the locality in the Pindula saddle, two groups of fruitbodies in the foreground. The meadow is a site of occurrence of other very rare fungus species like *Clavaria fumosa*, *Neohygrocybe ingrata* and *Porpolomopsis calyptriformis*. Photo J. Kocián (2 Oct. 2023).

Jan Merta, Jiří Kocián & Filip Fuljer

Porpolomopsis calyptriformis (voskovka příjemná) [CR]

- Dolní Lomná (okres Frýdek-Místek): Kantořanka, polopřirozená sečená louka u cesty, 49°32'51,1"N, 18°40'16,2"E, jednotky plodnic (22. 10. 2020 leg. F. Fuljer et M. Zajac, fung. Filip Fuljer [PHFF 11574]).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Stoligy, kravami spásaná louka, 49°32'26,1"N, 18°38'09,5"E, nekvantifikováno (2. 10. 2020, 8. 10. 2020, 20. 9. 2021, 11. 10. 2022, 11. 10. 2023 not. L. Kantor).
- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): NPR Mionší:
  a) NPR Mionší, severní část Velké polany, 49°32'09,8"N, 18°39'20,5"E, 2 plodnice (11. 8. 2024 not. D. Hlisnikovský; NDOP [ID nálezu 59547027]);
  b) NPR Mionší, východní část Velké polany, 49°32'04,1"N, 18°39'24,9"E, 1 plodnice (26. 9. 2025 not. P. Chytil; NDOP [ID nálezu 65217914]);
  c) NPR Mionší, vrcholová část Velké polany, 49°32'02,8"N 18°39'23,9"E, 3 plodnice (24. 8. 2014 leg. J. Beneschová, fung. Daniel Dvořák [DD 140824-71]).
- Trojanovice (okres Nový Jičín): louka, 1,2 km vsv. od vrcholu Velkého Javorníku:
  a) ca 49°31'54,8"N, 18°10'33,5"E, 8 plodnic (9. 11. 2025 not. M. Šamaj et J. Kocián);
  b) 49°31'54,3"N, 18°10'31,8"E, 5 plodnic (9. 11. 2025 not. M. Šamaj et J. Kocián);
  c) 49°31'54,0"N, 18°10'31,3"E, 3 plodnice (5. 11. 2024 not. M. Šamaj), 5 plodnic (9. 11. 2025 not. M. Šamaj et J. Kocián).

- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): Polana, kravami spásaná louka, 49°30'48,1"N, 18°38'40,1"E, nekvantifikováno (9. 10. 2020 not. L. Kantor).
- Trojanovice (okres Nový Jičín): sedlo Pindula, sz. svah vrchu Kaní (678), louka:
    a) 49°29'52,7"N, 18°11'17,6"E, 5 plodnic (16. 10. 2023 not. M. Šamaj), 19 plodnic (9. 11. 2025 not. J. Kocián et M. Šamaj);
    b) ca 49°29'52,6"N, 18°11'16,6"E, 1 plodnice (15. 10. 2023 not. J. Kocián), 1 plodnice (16. 10. 2023 not. M. Šamaj), 5 plodnic (9. 11. 2025 not. J. Kocián et M. Šamaj);
    c) 49°29'52,5"N, 18°11'17,3"E, 4 plodnice (15. 10. 2023 not. J. Kocián), 4 plodnice (16. 10. 2023 not. M. Šamaj), 5 plodnic (9. 11. 2025 not. J. Kocián et M. Šamaj);
    d) 49°29'52,3"N, 18°11'18,3"E, 2 plodnice (9. 11. 2025 not. J. Kocián et M. Šamaj).
- Rožnov pod Radhoštěm (okres Vsetín):
    a) trávník před domem na ulici Sadské č. ev. 287, 49°28'44,2"N, 18°10'09,8"E, 4 plodnice vyrůstající z podhoubí o průměru 30 cm (19. 10. 2020 not. M. Kramoliš, det. J. Kocián);
    b) trávník s rozptýlenými ovocnými dřevinami za domem na ulici Sadské č. ev. 287, 49°28'43,3"N, 18°10'07,0"E, nekvantifikováno (17. 10. 2020 leg. M. Kramoliš, det. J. Kocián), ca 60 plodnic (19. 10. 2020 not. J. Kocián et M. Kramoliš).

V Česku se naprostá většina lokalit této krásně zbarvené, velmi vzácné voskovky nachází v karpatské oblasti – od severní části Bílých Karpat po Moravskoslezské Beskydy; Ševčíková (2020b) těch recentních udává sedm. Fuljer et al. (2021) objevili druh v PR Uplaz. Zde prezentujeme šest dalších nově objevených lokalit v Moravskoslezských Beskydech a na jedné historicky známé jsme výskyt ověřili se zpřesněním lokalizace.

Podrobnosti o nyní publikovaných lokalitách Dolní Lomná (Kantořanka), Horní Lomná (Stoligy a Polana) a Trojanovice (Pindula) jsou uvedeny v Přehledu lokalit.

Z NPR Mionší je známo více starších údajů (AOPK ČR 2026). Ty novější pak pocházejí z menší polany s loveckou chatou Bedřicha Habsburského (Ševčíková 2020b), kdežto z Velké polany recentní údaje patrně scházely – zde jsme výskyt potvrdili. Obě zmiňované polany jsou léta ručně koseny.

V případě prvního trojanovického naleziště, nejnověji objeveného, jde o pravděpodobně vícekrát ročně kosenou louku. V roce 2025 zde nebo v blízkém okolí byly zaznamenány další CHEGD druhy – např. *Clavaria fragilis*, *Cuphophyllus virgineus* (stovky plodnic), *Hygrocybe coccinea* (NT), *H. quieta* (VU) a závojenky (*Entoloma* spp.).

Biotopy voskovky příjemné v Rožnově pod Radhoštěm tvoří několikrát do roka kosené trávníky u dvou sousedících usedlostí. V místě nejbohatšího výskytu plodnic roste několik starých ovocných stromů. Tam se vyskytuje i další velmi vzácný taxon – fialová kyjanka *Clavaria amethystina/violaceopulchra*, jejíž druhovou identitu musíme ještě v důsledku nedávných taxonomických a nomenklatorických změn (Olariaga et al. 2025) prověřit. V trávníku roste i mnoho dalších lučních druhů hub, z významných je to např. teprve v roce 2022 popsaná *Neohygrocybe pseudoingrata* (DD), jíž bude věnován samostatný příspěvek, *Cuphophyllus pratensis, Hygrocybe coccinea* (NT), *H. lepida* (VU) či závojenky (*Entoloma* spp.).

Voskovka příjemná je u nás vázána na sekundární luční biotopy obhospodařované šetrnými zemědělskými způsoby. Na pěti nově objevených lokalitách prospívá mj. díky probíhajícím způsobům hospodaření, v nichž je žádoucí pokračovat. Louka na Pinduli byla v pozdním podzimu roku 2023 rozryta prasaty divokými, což může mít na podhoubí vyskytujících se velmi vzácných druhů hub značně negativní, až fatální dopad.

Pozoruhodné je takřka výhradně karpatské rozšíření druhu u nás. Jaké konkrétní faktory jsou klíčové pro výskyt voskovky příjemné na lokalitách v České republice, není známo; druh by si v tomto směru zasloužil hlubší studium.

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byla voskovka příjemná zařazena mezi druhy kriticky ohrožené (CR), mezi nimiž setrvala i v červeném seznamu aktuálním (Zíbarová et al. 2024a). Na IUCN červeném seznamu (IUCN 2026) je celosvětově klasifikována jako zranitelný druh (VU).

Obr. 11: *Porpolomopsis calyptriformis* – plodnice a biotop na lokalitě v Rožnově pod Radhoštěm. Foto J. Kocián (19. 10. 2020).
Fig. 11: *Porpolomopsis calyptriformis* – fruitbodies and habitat of the species at the locality in Rožnov pod Radhoštěm. Photo J. Kocián (19 Oct. 2020).

Obr. 12: *Porpolomopsis calyptriformis* – plodnice a biotop na lokalitě v Rožnově pod Radhoštěm. Pozemek je v soukromém vlastnictví a je přístupný pouze se souhlasem vlastníka. Foto J. Kocián (19. 10. 2020).
Fig. 12: *Porpolomopsis calyptriformis* – fruitbodies and habitat of the species at the locality in Rožnov pod Radhoštěm. The land is private property accessible with the owner´s consent only. Photo J. Kocián (19 Oct. 2020).

Jiří Kocián, Martin Šamaj, Filip Fuljer, David Hlisnikovský & Daniel Dvořák

Pseudotricholoma metapodium (čirůvka černavá) [EN]

- Ostružná (okres Jeseník): vrch Stráž z. obce, sečená louka na z. svahu, 50°11'13,0"N, 17°02'05,0"E, 5 plodnic (27. 9. 2014 leg. D. Dvořák, fung. Daniel Dvořák [DD 140927-02]).
- Olšany (okres Šumperk): Krajina, sečená louka, 49°58'24,9"N, 16°51'18,5"E, 1 plodnice (15. 10. 2023 leg. J. Merta, fung. HR).
- Trojanovice (okres Nový Jičín): sedlo Pindula, sz. svah vrchu Kaní (678), louka, 49°29'54,4"N, 18°11'17,0"E, 8 plodnic (16. 10. 2023 leg. M. Šamaj, det. V. Klener et F. Fuljer, fung. HR).
- Staré Hamry (okres Frýdek-Místek): Černá, polopřirozená sečená mezofilní louka:
    a) 49°27'22,1"N, 18°28'01,3"E, nekvantifikováno (17. 8. 2023 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 3839]);
    b) 49°27'21,5"N, 18°27'58,3"E, nekvantifikováno (30. 9. 2021 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 2181]);
    c) 49°27'21,4"N, 18°28'02,9"E, nekvantifikováno (5. 9. 2023 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 4139]; https://www.inaturalist.org/observations/183565890);
    d) 49°27'21,4"N, 18°28'02,3"E, 5 plodnic (3. 10. 2024 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 4751]; https://www.inaturalist.org/observations/245374653);
    e) 49°27'21,2"N, 18°28'02,8"E, nekvantifikováno (6. 10. 2022 leg. F. Fuljer, fung. Filip Fuljer [PHFF 3307]).

Čirůvka černavá je velmi vzácný luční druh, který se vyznačuje masitými plodnicemi a výraznou moučnou vůní. Lokality na území České republiky jsou roztroušené a druh se vyskytuje zpravidla na mykologicky nejcennějších místech.

Všechny čtyři nově objevené lokality představují mykologicky bohatá luční naleziště. Podrobnosti o nich jsou uvedeny v Přehledu lokalit. Na lokalitě Černá ve Starých Hamrech je druh pravidelně pozorován již několik let. Je zde poměrně hojně zastoupen a zpravidla fruktifikuje v desítkách plodnic. Naproti tomu u Olšan byla nalezena jediná plodnice a jen jednou. I u Trojanovic jsme čirůvku černavou našli jen jednou, ale ve větším počtu plodnic.

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) nebyla čirůvka černavá zařazena, v tom aktuálním je vedena mezi ohroženými druhy (EN; Zíbarová et al. 2024a). Na IUCN červeném seznamu (IUCN 2026) je celosvětově klasifikována jako ohrožený druh (EN).

Obr. 13: *Pseudotricholoma metapodium* na lokalitě Černá. Foto F. Fuljer (5. 9. 2023).
Fig. 13: *Pseudotricholoma metapodium* at the Černá locality. Photo F. Fuljer (5 Sept. 2023).

Filip Fuljer, Daniel Dvořák, Jan Merta & Martin Šamaj

Trichoglossum hirsutum (jazourek srstnatý) [NT]

- Horní Lomná (okres Frýdek-Místek): rašelinná louka zvaná „Upalone“, 49°31'06,5"N, 18°37'48,4"E, lokálně bohatě na ploše ca 250 m^2 (8. 9. 2009 not. D. Hlisnikovský, 11. 10. 2023 leg. D. Hlisnikovský, rev. [mikroskopováno] J. Kocián, fung. FMM; NDOP [ID nálezů 57224053, 57173213]).
- Staré Hamry (okres Frýdek-Místek): rašelinný les v údolí Velkého potoka, 49°28'22"N, 18°25'17"E (±250 m), lokálně vyšší desítky plodnic v rašelinných čočkách kulturních smrčin (14. 9. 2009 not. et det. [dle makroskopických znaků] D. Hlisnikovský; NDOP [ID nálezu 57175373]).

Výstavbou vodní nádrže Šance na Starých Hamrech přišly Moravskoslezské Beskydy o své nejcennější sihly – údolní vrchoviště zvané Hutě – Kravenec. Nakolik byly důsledně mykologicky prozkoumány, mně známo není, dozajista však na nich vyrůstal jazourek srstnatý, který dosud přežívá v pozůstalých rašelinných čočkách okolních smrčin. Početná je jeho populace v Horní Lomné, znám je rovněž z podmáčených smrčin Podolánek při Čeladné (M. Graca pers. comm.) a nově byl objeven i v PP Obidová na Visalajích, katastru obce Krásná (Fuljer et al. in prep.). V NDOP však jakékoliv údaje z Beskyd doposud scházely (AOPK ČR 2026).

V předchozím červeném seznamu hub (Holec & Beran 2006) byl jazourek srstnatý zařazen mezi ohrožené (EN) druhy, v aktuálním červeném seznamu (Zíbarová et al. 2024a) je veden v nižší kategorii druhů téměř ohrožených (NT).

David Hlisnikovský

Summary

Clavaria fumosa was found at four new localities. The habitats are grasslands in all cases: on two localities regularly mown grasslands in parks adjacent to a castle/castle ruins and small towns, on other two localities regularly mown meadows located in the countryside, one of them nearby a road. In total, five recent localities of this species are known in the region of northern Moravia and Silesia. Nationally, *C. fumosa* is classified as Endangered.

Cuphophyllus flavipes was newly discovered at multiple localities across the region of northern Moravia and Silesia. Since its first regional record in 2020, the number of sites known from the sampled area has increased to more than ten. The species occurs mainly in semi-natural mesophilic grasslands which are either grazed or mown. Several grasslands with confirmed presence of this species rank among the most valuable fungal grassland sites in the Czech Republic. Nationally, the species is currently assessed as Data Deficient, while it is globally classified as Vulnerable on the IUCN Red List.

Cuphophyllus fornicatus was recorded at nine new sites across Northern Moravia and Silesia. It occurs in semi-natural mesophilic grasslands that are mown or grazed by cattle. Several of these sites have been surveyed repeatedly (Krásná, Staré Hamry), where the species occurs regularly. At the national level, the species is classified as Endangered.

Cuphophyllus russocoriaceus was found at four new localities. Biotopes are mostly mown meadows, in one case mown cemetery grassland. Together with three already known localities, all seven known localities in the studied area are situated in its western part; the species may be overlooked in the eastern part of the region of northern Moravia and Silesia so far.

Gliophorus irrigatus was newly observed at ten localities across the studied area. The species, a rather rare waxcap in the Czech Republic, was recorded in grasslands, either mown or grazed. Most of the sites were visited only once. Seven grasslands with confirmed presence of this species are well-preserved, semi-natural mesophilic traditional meadows, while three localities represent managed parks. The species was not listed for northern Moravia and Silesia in the national database yet, although recent finds indicate a wider occurrence. Nationally, *G. irrigatus* is currently classified as Vulnerable.

Other localities of ***Gliophorus laetus*** were discovered in the region, namely in Dolní Morava, Horní Lomná (two localities) and Bílá. It was found in semi-natural grasslands, representing new sites in its very limited range in the studied area. Nationally, *G. laetus* is currently assessed as Endangered.

Hygrocybe punicea, a relatively well-known waxcap species, was newly recorded at four localities in the Beskydy Mts. It inhabits semi-natural, nutrient-poor grasslands which are traditionally managed, either mown or grazed. The species is historically known mainly from the Beskydy region, with a few or no verified records from other parts of northern Moravia and Silesia. It is red-listed at the national level and classified as Endangered, while it is globally assessed as Vulnerable on the IUCN Red List.

A rare and easily overlooked waxcap species, ***Neohygrocybe ingrata***, was recorded in the studied area at only four localities, Dolní Lomná, Horní Lomná (two localities) and Trojanovice. At Dolní Lomná, it has been observed repeatedly on a semi-natural mown grassland over several years, indicating a stable presence. At Horní Lomná, this species was observed only once, in a grassland situated directly below Polana hill. The grassland is mesophilic and grazed by cattle. The Trojanovice record originates from a complex of mycologically rich mesophilic grasslands, where the species occurred at a site hosting one of the highest concentrations of threatened and rare CHEGD fungi in the region. Nationally, N. ingrata is classified as Endangered, and globally as Vulnerable on the IUCN Red List.

Neohygrocybe nitrata has not been reported from the Moravian-Silesian Region yet. We discovered five localities. The habitats at all the localities are grasslands; two are grasslands in parks adjacent to castles and small towns, the other three are mown meadows in the countryside. Nationally, *N. nitrata* is classified as Endangered, and globally as Vulnerable on the IUCN Red List.

Neohygrocybe ovina was discovered in the Moravian-Silesian Region as late as 2020. Three yet unpublished localities are presented, all of them very rich in CHEGD species including many rare ones. In total, five recent localities of this species are known in the Moravian-Silesian Region. Nationally, *N. ovina* is classified as Endangered, and globally as Vulnerable on the IUCN Red List.

The occurrence of ***Porpolomopsis calyptriformis*** in the Czech Republic is mostly confined to the Carpathian area. Hitherto, eight localities were known in the country recently. We present six newly discovered ones. Most localities are very rich in CHEGD species including many rare ones. We also confirmed the occurrence of *P. calyptriformis* at one historically known locality and refined its location. The peculiar concentration of its localities in the Carpathian area of the Czech Republic deserves further study. Nationally, *P. calyptriformis* is classified as Critically Endangered, and globally as Vulnerable on the IUCN Red List.

Pseudotricholoma metapodium is a very rare species indicating high-quality localities of CHEGD fungi. This is also the case of the four discovered localities in the Moravian-Silesian Region. While only one fruitbody was found at Olšany, usually dozens of fruitbodies have so far been found at Staré Hamry every year. Near Ostružná, we found five fruitbodies, near Trojanovice, we found eight. Nationally, *P. metapodium* is classified as Endangered, and globally in the same category on the IUCN Red List.

Trichoglossum hirsutum was discovered at several localities in the Moravskoslezské Beskydy Mts. As a mire species, it probably used to grow in the most valuable valley mire in an area called Hutě – Kravenec, near Staré Hamry. The locality was destroyed by the construction of the Šance dam, but the species survives at mire sites in an adjacent spruce forest. Another locality is represented by a peaty meadow near Horní Lomná. The species is known from two other localities in the Moravskoslezské Beskydy Mts. Nationally, *T. hirsutum* is classified as Near Threatened.

Literatura

AOPK ČR (2026): Nálezová databáze ochrany přírody, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR [online]. – URL: https://portal.nature.cz/nd/ [cit. 28. 1. 2026].

Bieberová Z. (2001) Mykologický inventarizační průzkum NPR Větrníky. – Ms. [Depon. in: Ústřední seznam ochrany přírody, Praha].

Dvořák D. (2020): Mykologický průzkum přírodní rezervace U Slatinného potoka v CHKO Jeseníky. – Ms. [Depon. in: Ústřední seznam ochrany přírody, Praha].

Dvořák D. (2021): Mykologický průzkum přírodní rezervace Růžová v CHKO Jeseníky. – Ms. [Depon. in: Ústřední seznam ochrany přírody, Praha].

Dvořák D. (2022): *Hygrocybe laeta* (voskovka veselá). In: Kocián J. [ed.]: Zajímavé mykologické nálezy ze severní Moravy a Slezska II. – Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 71: 122–123.
Fuljer F., Červenka J., Polhorský A., Zajac M. (2021): Záverečná správa z mykologického prieskumu PR Úplaz. – Ms. [Depon. in: Ústřední seznam ochrany přírody, Praha].
GBIF (2026): Global Biodiversity Information Facility [online]. – URL: https://www.gbif.org/ [cit. 28. 1. 2026].
Holec J. & Beran M. [eds] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. – Příroda 24: 1–282.
Holec J., Dvořák D. & Antonín V. (2008): Zajímavé a vzácné luční houby nalezené během Týdne mykologických exkurzí v Orlických horách (2007) na lokalitách Přední Ochoz a PR Hořečky. – Mykologické listy 103: 16–23.
IUCN (2026): The IUCN Red List of threatened species. [online] – URL: https://www.iucnredlist.org/ [cit. 28. 1. 2026].
Kocián J. & Stużyński D. (2023): *Hygrocybe flavipes* (voskovka žlutonohá). In: Kocián J., Mlčoch P., Stużyński D., Šamaj M., Hlisnikovský D., Halasů V., Chytil P., Kocián P. & Zíbarová L.: Zajímavé mykologické nálezy ze severní Moravy a Slezska III. – Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 72: 86–87.
Kocián J. (2023a): *Hygrocybe laeta* (voskovka veselá). In: Kocián J., Mlčoch P., Stużyński D., Šamaj M., Hlisnikovský D., Halasů V., Chytil P., Kocián P. & Zíbarová L.: Zajímavé mykologické nálezy ze severní Moravy a Slezska III. – Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 72: 87.
Kocián J. (2023b): *Hygrocybe russocoriacea* (voskovka juchtová). In: Kocián J., Mlčoch P., Stużyński D., Šamaj M., Hlisnikovský D., Halasů V., Chytil P., Kocián P. & Zíbarová L.: Zajímavé mykologické nálezy ze severní Moravy a Slezska III. – Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 72: 88–89.
Koutecká V., Koutecký T. & Kočvara R. (2017): Inventarizační průzkum přírodní památky Věřňovice z oboru botanika. – Ms. [Depon. in: Ústřední seznam ochrany přírody, Praha].
Mlčoch P. (2021): *Clavaria fumosa* (kyjanka zakouřená). In: Kocián J. [ed.]: Zajímavé mykologické nálezy ze severní Moravy a Slezska II. – Acta Musei Silesiae, Scientiae Naturales, 70: 55–56.
Olariaga I., Parra L. A., Læssøe T., Velasco J. M., Kautmanova I., Kruys Å. & Salcedo I. (2025). Disentangling a Complex of Violet, Endangered Species of *Clavaria* Subsumed Under the Misapplied Name *Clavaria zollingeri* Lév. (Clavariaceae, Fungi). – Journal of Fungi, 11(7), 482.
Ševčíková H. (2020a): Voskovka granátová – *Hygrocybe punicea* (FR.) P. KUMM. In: Dvořák D. & Hrouda P. [eds]: Metodika druhové ochrany hub. – URL: https://mzp.gov.cz/cz/agenda/priroda-a-krajina/ochrana-druhu/odborne-podklady-a-metodiky/rostliny-houby-a-lisejniky [cit. 28. 1. 2026].
Ševčíková H. (2020b): Voskovka příjemná – *Porpolomopsis calyptriformis* (Berk.) Bresinsky. In: Dvořák D. & Hrouda P. [eds]: Metodika druhové ochrany hub. – URL: https://mzp.gov.cz/cz/agenda/priroda-a-krajina/ochrana-druhu/odborne-podklady-a-metodiky/rostliny-houby-a-lisejniky [cit. 28. 1. 2026].
Thiers B. (2026): Index Herbariorum: A global directory of public herbaria and associated staff. New York Botanical Garden's Virtual Herbarium [online]. – URL: http://sweetgum.nybg.org/science/ih/ [cit. 28. 1. 2026].
Zehnálek P., Kocián J. & Mlčoch P. (2023): Mladí mykologové po dvacáté druhé aneb opět spolu v plné síle. – Mykologické listy 156: 61–74.
Zíbarová L., Kolényová M., Tejklová T., Zehnálek P., Antonín V., Bartůšek M., Beran M., Běťák J., Borovička J., Dvořák D., Halasů V., Holec J., Jindřich O., Jirsa A., Klener V., Kout J., Mlčoch P., Souček J., Ševčíková H. & Vašutová M. (2024a): Červený seznam makromycetů ČR. – Příroda 46: 48–192.
Zíbarová L., Zehnálek P. & Tejklová T. (2024b): Úvod do ekologie makromycetů a příčiny jejich ohrožení. – Příroda 46: 8–19.

Author's addresses: Jiří Kocián, Revoluční 14, CZ-741 01 Nový Jičín, Czech Republic.
E-mail: jikocian@seznam.cz

Filip Fuljer, Department of Botany, Faculty of Natural Sciences, Comenius University, Révová 39, SK-811 02 Bratislava, Slovakia.
E-mail: filipfuljer@gmail.com, fuljer2@uniba.sk

Daniel Dvořák. E-mail: dvorak@sci.muni.cz

Jan Merta. E-mail: lunruj@gmail.com

Martin Šamaj. E-mail: MartinSamaj@seznam.cz

David Hlisnikovský. E-mail: david.hlisnikovsky@email.cz

Petr Pohanka. E-mail: pohankape@gmail.com

Daniel Stużyński. E-mail: danielstuzynski@seznam.cz